

Atmintinė tėvams

Ką daryti, jei vaikui įsisiurbė erkė?

Suimkite erkę pincetu kuo arčiau odos ir ištraukite. Stenkitės traukti taip, kad nesutraiškytumėte ir nepaliktumėte erkės galvutės odoje. Netepkite erkės riebalais, nes tai nepalengvina ištraukimo, o tik didina užsikrėtimo riziką.

Erkės tirti nereikia. Erkės tiriamos tik moksliniams ir epidemiologiniams tikslams.

Jei erkės galvutės ištraukti nepavyko, nieko nedarykite – ji nukris pati po kelių dienų.

Kodėl erkės įkandimas pavojingas?

Po erkės įkandimo gali pasireikšti Laimo liga ar erkinis encefalitas. Lietuvoje yra vidutiniškai 10 proc. erkių, užsikrėtusių erkinio encefalito ir (ar) Laimo ligos sukėlėjais.

Kokius tyrimus reikia daryti po erkės įkandimo?

Tuoj po erkės įkandimo tyrimų daryti nereikia, nes tyrimai informatyvūs bus tik po 3-4 savaičių. Ir po 3-4 savaičių tyrimai bus atlikti tik tuo atveju, jei gydytojas įtars, kad vaikas užsikrėtė kuria nors liga.

Kada galima įtarti Laimo ligą?

Paprastai pirmieji Laimo ligos požymiai atsiranda per pirmąsias savaites po įkandimo: dažnai didesnis kaip 3-5 cm, plintantis paraudimas. Jis paryškėja maudantis, būna violetinio-alyvinio atspalvio, ryškių kontūrų, ovalo ar netaisyklingos formos.

JEI PASTEBĖSITE ODOS POKYČIUS ERKĖS ĮKANDIMO VIETOJE – BŪTINAI KREIPKITĖS Į GYDYTOJĄ. Gydytojas, apžiūrėjęs odos pokyčius, gali patvirtinti Laimo ligos diagnozę ir paskirti gydymą.

Ar pirmosiomis dienomis atsiradęs spuogelis, patinimas erkės įkandimo vietoje reiškia, kad vaikas susirgo Laimo liga?

Pirmosiomis dienomis po erkės įkandimo vieta būna paraudusi, atrodo lyg spuogelis. Kartais pasitaiko alerginių reakcijų ir alerginių odos pokyčių, Laimo liga pasireiškia vėliau.

Kaip gydoma Laimo liga?

Laimo ligai gydyti būtini antibiotikai. Juos reikia vartoti taip, kaip paskiria gydytojas. Tinkamai gydydamiesi, pasveiksta 98 proc. ligonių. Jei pacientai nesigydo, nevartoja antibiotikų tiek dienų, kiek nurodyta, Laimo ligos simptomai praeina, bet vėliau atsiranda

įvairių nervų sistemos, sąnarių pažeidimų. Dažniausiai nustatomi veido nervo pažeidimas, boreliozinis meningitas, širdies ritmo sutrikimai, akių pažeidimas. Šios komplikacijos vystosi lėtai, tampa lėtinės, o vėliau skiriami antibiotikai lėtinėms formos gydyti laukiamo efekto neduoda.

Ar galima susirgti Laimo liga ar erkiniu encefalitu, jei niekada nebuvo įsisiurbusi erkė?

Taip, nes erkė, prisisiurbusi kraujo, nukrenta, ir žmogus jos paprasčiausiai nepastebi. Be to, erkiniu encefalitu galima užsikrėsti geriant nevirintą karvių ir ožkų pieną.

Ką reikėtų žinoti apie erkinį encefalitą?

Erkinis encefalitas – rečiau pasitaikanti žmogui pavojinga liga, kurią perneša erkės. Vaikų ligoninėje per metus gydoma apie 10 vaikų, sergančių šia liga.

Liga pasireiškia į gripą panašiais simptomais: karščiavimu, bendru silpnumu, nuovargiu, galvos skausmu. Tokia būklė tęsiasi 3-4 dienas, vėliau trumpam pagerėja, bet po 2-3 dienų vėl pakyla temperatūra, suintensyvėja galvos skausmai, atsiranda neurologinių simptomų.

Kaip galima išvengti erkinio encefalito?

Yra skiepy, kurie gali apsaugoti nuo šios ligos, tačiau pradėjus skiepyti, imunitetas susidaro ne iš karto, bet po visų 3 skiepy dozių. Antra dozė įskiepijama po 1-3 mėnesių, o trečioji – po 9-12 mėnesių po pirmosios dozės. Taigi imunitetas nuo šios ligos susidarys tik po metų po skiepijimosi.

Kur galima pasiskiepyti?

Visą informaciją apie skiepus Jums suteiks gydytojas, kuris skiepija Jūsų vaiką valstybės kompensuojamomis vakcinomis. Vakcina nuo erkinio encefalito vaikus galima skiepyti nuo metų amžiaus. Ši vakcina yra mokama ir į valstybės kompensuojamųjų vaistų sąrašą neįtraukta. Vaikus ją skiepyti galite tada, kai apsispręsite, pasitarsite su savo šeimos gydytoju, pediatru. Rekomenduojama skiepijimą pradėti ankstyvą pavasarį.

Infekcijų kontrolės skyriaus inf.